

Această tendință a egalării accentului lung cu cel scurt, tendință care nu este încă dusă pînă la capăt în graiul din Svinița, e realizată în întregime în alte graiuri sîrbocroate. Astfel de graiuri sînt graiurile dialectului prizreno-timocean din Serbia de est și de sud¹. Același fenomen al reducerii accentelor la unul singur a fost observat de acad. E. Petrovici în graiul din Carașova².

În concluzie, pe baza celor spuse mai înainte, caracteristicile graiului din Svinița în ceea ce privește accentul sînt următoarele:

1. Există o tendință puternică de reducere a celor două accente vechi descendente la unul singur. Dacă luăm în considerare că exemplele cu accente noi, ascendente, sînt puține la număr, putem spune că graiul din Svinița tinde spre sistemul cu un singur accent. Din graiurile sîrbești un singur accent expirator păstrat pe locul vechi îl au numai graiurile dialectului prizreno-timocean. Un singur accent, cu unele excepții, există și în graiul din Carașova, cu care graiul din Svinița se aseamănă foarte mult în ceea ce privește accentul.

2. Locul accentului în graiul din Svinița este cel vechi. Accentul se păstrează și pe silabele finale, fie ele închise sau deschise, foste lungi sau scurte. Sînt puține cazurile cînd accentul se mută pe silaba precedentă. Aceeași situație o găsim și în graiul din Carașova, cu deosebirea că acolo mutarea accentului pare a fi mai pronunțată³.

Liubcova

Accentele noi, scurte și lungi, nu sînt necunoscute nici în graiul din Liubcova, însă și aici numărul exemplelor cu aceste accente este redus. Accentul scurt ascendent se găsește în cuvinte ca:

òne (pron. pers.); *ièdan* (*ièdnu*, *ièdna*, *ni iènu*, *ni ièdnu*);

òna (pron. pers.); *kàko*; *ùšlo*; *slùžba*; *iòpet*; *bòsa*; *po sèlu*;

òni (pron. pers.); *badàva*; *tvòja*. Un exemplu cu mutarea accentului pe prepoziție: *nà stranu*.

Accent lung ascendent au cuvintele:

bîle (*bîlo*, *bîla*); *vrèdna*; *pràla*; *dòdi*; *vikni*; *n'èna*; *das_obiù'e*; *vrème*;

na brîgu (*i < è !*); *Màra*; *pétu* (subst.); *n'ènu*, *pétla* (*pétu*); *kod n'òže*;

na strànu; *òvde*; *némam*; *nîje*; *vesél'e*; *nîsu dâli*.

În afară de exemplele cu accent lung ascendent obținut prin mutarea accentului vechi pe o silabă anterioară lungă, am întîlnit și cîteva cazuri cînd accentul se mută pe silaba scurtă, însă rezultatul nu este un accent scurt ascendent, ci unul lung ascendent:

plàkala; *imate*; *imano*; *žènu*; *žèna*; *nîšta*; *ièdanput*; *iòpet*; *ne ide*, — în loc de: *plàkala*; *imate*; *imamo*; *žènu*; *nîšta*; *ièdanput*; *iòpet*; *ne ide*.

Aceasta este așa numitul „kanovački akcent” cunoscut graiurilor dialectului cosovo-resavian⁴.

Sînt exemple însă, cînd și în loc de „*apare* /:

kráva; *màcija*; *père*; *pláč'e*, însă *pláč'eš*; *pošál'e*; *nápol'e* *.

¹ A. Belic, *Дујалектум*, p. 272 și urm.

² E. Petrovici, *Graiul Carașovenilor*, București, 1935, p. 35 și urm.

³ *Ibid.*, p. 30—35.

⁴ P. Ivić, *op. cit.*, p. 87.

* Fenomenul lungirii accentului este cunoscut dialectului kaikavian, iar rezultatul este totdeauna „čakavski akut”, v. A. Belic, Dr. Ferdinand Lieweber, *Zur chronologie des serbo-kroatischen Akzentes*, Prag, 1927, în *Јужнословенски филолог*, VI, Belgrad, 1926—1927, p. 233.